

Головна > Статті > Позиція > Рівень > Донецький аеропорт – перше наше «місце сили». А потім були – Бахмут, Авдіївка, Кринки

Донецький аеропорт – перше наше «місце сили». А потім були – Бахмут, Авдіївка, Кринки

Читай на російськи

Донецький аеропорт – перше наше «місце сили». А потім були – Бахмут, Авдіївка, Кринки

Якби не ДАП, не Дебальцеве, якби не було Іловайська або Широкинської операції, не було б ЗСУ в тому форматі, в якому постало військо України. ДАП дав нашим військовим безцінний досвід, дав цілу низку бойових офіцерів, які стали командирами першої ланки.

На річницю Дня пам'яті захисників Донецького аеропорту агентство **Українська** поспілкувалося із трьома кіборгами, які і сьогодні боронять Україну

«Я любив, що, дійсно, обсалютне добро ось у цьому аеропорту, який захистити не можна, бореться з абсолютним злом...»

Сергій Лойко, журналіст Лос-Анджелес, автор книги «Аеропорт».

Матеріали, присвячені нашим великим битвам завжди пишеш із хвилюванням. Бо це завжди маркер епохи. Дев'ять років тому на двох поверхах терміналу та літовищі відбувалося те, що вже описано в тисячах статей на десятках мов, у книгах і мінімум у двох художніх фільмах – «Кіборги» та «Добровольці Божої чоти». Українські захисники героїчно тримали оборону 242 дні.

За даними українського незалежного проєкту «Книга пам'яті полеглих за Україну», які були оприлюднені в січні 2018 року, під час оборони ДАПу понад сто українських воїнів загинули, кількість поранених становила 446 осіб, а безвісти зниклих – 6.

Кількість загинувших росіян точно невідомо, окремі правозахисники повідомляли, що ворог станом на 30 листопада 2014 року втратив убитими 299 осіб, пораненими – 190.

Усі ці 242 дні на терміналі, диспетчерській вежі, в пожежному депо, на кожній позиції, де стояли українські кіборги, не вступав бій.

Ми знали, що і 100, і 500 років тому українці були готові вмирати за Батьківщину. Але ми не знали, що і сьогодні стійкі наших будуть готові стояти на смерть там, де ніщо давно б виступило. Протягом всієї оборони ДАПу світ захоплено дивився на цю безпрецедентну мужність.

Напередодні 20 січня, чергового Дня пам'яті захисників Донецького аеропорту, Українформ зв'язався із трьома кіборгами, які і зараз воюють на фронтах Великої війни, і поставив їм кілька запитань. Як вони з висоти сьогоднішнього дня оцінюють оборону аеропорту? Символічний, історичний та воєнний сенс операції. Як склалися долі тих, хто був поруч з ними? Чим ДАП був для них тоді? Зараз? Чим він був і буде для України?

«ДАП – найбільш українське місце на землі»

Кирило Недра, військовослужбовець, оборонець ДАП. Фото: Кирило Недра / Фейсбук
Кирило Недра, військовослужбовець, оборонець ДАП, кандидат історичних наук, завідувач кафедри гуманітарних дисциплін та психології поліцейської діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. Тренер-інструктор Національної поліції України та низки міжнародних організацій. Консультант та один з прототипів фільму «Кіборги»:

- Я з підрозділом був у ДАПі два місяці, більше нас там перебував лише Третій полк спецпризначення. Якщо оцінювати оборону з висоти сьогоднішньої війни (яка вже багато в чому змінювалася – у тактиці, стратегії, засобах ураження), то ДАП – це масштаб сьогоднішньої війни тільки в «локалі».

Я чудово пам'ятаю, як по нас працювали одночасно десять установок «Градів», і це на не таку вже й велику будівлю зі скла та металоконструкції. Танковий бронейний снаряд прошивав термінал наскрізь.

Завезти та вивезти в ДАП людей, БК – це була окрема спецоперація, розробити маршрут, забезпечити охорону, прикриття, в тому числі артилерійське. Для військового і те, що відбувається зараз, і те, що було тоді – подібне. Там теж були бої на дистанції 30-50 метрів.

Як я оцінюю оборону ДАП? До певного моменту як дуже вдалу. Людина, яка зголювалася похитати воювати в ДАП, уже надзвичайна. А війна – це передусім імена, люди. Я оцінюю бої за ДАП, як одну з кузень тих Збройних сил, які ми маємо зараз.

Москалі день і ніч штурмували, а ми день і ніч відбивалися. Але до слова «кіборг» (ми ж були перші, кого так назвали) ми ставимося скептично. Ми – військовослужбовці ЗСУ, рядові, сержанти, офіцери, які захищали і захищають Україну, її територіальну цілісність. Це не менше. Хоча для виховання молоді я такий символізм підтримую. Після 2015 року я повернувся до викладацької діяльності і бачив, як це впливає на молоде покоління. З початком «повномасштабні» багато військовиків казали, що ми для них були живим прикладом, закляком стати до лав ЗСУ.

Якби не ДАП, не Дебальцеве, якби не було Іловайська або Широкинської операції, не було б ЗСУ в тому форматі, в якому постало військо України. ДАП дав нашим військовим безцінний досвід, дав цілу низку бойових офіцерів, які стали командирами першої ланки.

Бої в Донецькому аеропорту восени 2014-го. Фото: dyuys.info

Якщо говорити про воєнний сенс боїв за ДАП. Він не в тому, як прийнято вважати, що ворог не міг сідати там свої літаки, десантуватися. ДАП – волноріз, який стримував навколо себе те, що могло тиснути на неокупованій території. І цим ДАП бився як на 100 відсотків виправдав себе у воєнному сенсі.

Для мене ДАП – це Україна. Я ніколи не був у більш європейському місці, ніж ДАП. Незважаючи на те, що ми там були дуже різні, віком від 18 до 50 з гаком, у нас не виникало жодних ані політичних, ані мовних, ані історико-культурних розбіжностей. Всі відчували, що цеглина, яка відвалилася від стіни, відвалилася від України, а кожні 15-20 метрів пройдені ворогом – це відібрані метри нашої землі.

Долі тих, хто був поруч з мною, звісно, склалися по-різному. Після ДАПу був потрібний час, щоб збудувати в цивільне життя, але все всім вдалося. Не було нікого, хто б маргіналізувався. Люди зміцніли, розвинули бізнеси. Наприклад, один з моїх бізнесів увійшов у сотню кращих фермерів. І більшість з них з початком повномасштабної війни повернулися до лав ЗСУ. Вони не могли цього не зробити, незважаючи на те, що у когось була броня. Але ні. Деякі загинули, той самий фермер, про якого я сказав, Сергій Прудич, загинув під Кременіною. Освічена інтелектуальна людина, здавалося, він умів все... Дехто зник безвісти, дехто воює.

«ДАП був «кіною» того часу, місцем, де ніхто не падав духом»

Микола Шніцер, військовослужбовець. Фото з архіву Миколи Шніцера

Микола Шніцер, військовослужбовець 80 бригади:

Ми заходили в ДАП разом з 79 бригадою, в двій я тоді воював (а там були ще бригади 95, 93), у нас були дві ротації в якійсь пораді днів.

Спочатку зайшли на диспетчерську вежу, це був початок грудня. Для нас вона слугила пунктом спостереження. І день, і вночі ми чергували по чотири години. Правда, коли москаль сунув, то всі аставали до бою. Коли не сунув, то спостерігали, власне, за об'єктом, чистили зброю, укріплювали позиції. Насипали у мішки подрібнений вибуховий бетон і закладали ними, а там де були руїнації. У новому терміналі було напевно вісім оборонних позицій, а на вежі, по колу (там, де була диспетчерська зала, головний майданчик вежі) було шість позицій.

Москалі день і ніч штурмували, а ми день і ніч відбивалися. Найбільше напруження – це коли чекаєш танкової атаки. Втім, з'ясувалося, що танки горять, ще й дуже добре. Ну це було «Точка У» (радянський ракетний комплекс, – Ред) гоцілила поруч...

ДАП був як «кіона» тогочасної війни. Всі туди хотіли потрапити. Свійки підрозділи привозили на БТР (один вмiщав 8-10 людей), попередній підрозділ забирали. Це все робилося поспіхом. БТР (на ньому була решітка – навіс, на яку вантажили БК, іжу) заїжджав під вишку, всі скидали речі, забігали всередину. Хлопці, яких мiняли, закидували свої речі. Вивантажитися та завантажитися займало п'ять хвилин.

Побут був, як кажуть, «по ситуації». Ми там мали газові горілки, продуктів було багато. Було зимно, мороз бував під 28 градусів. Але там, на Донбасі, легше мороз переноситься, ніж на «верхній Україні», бо тут у нас повітря дуже вологе, а там – сухіше. Але все одно спали у двох спальниках. Зранку встаєш, вологими серветками «приняли душ», потім – на пости.

Про що ми говорили? Сварили владу. Коли я після демобілізації 2015-го року став депутатом міської ради в західноукраїнському містечку, то зрозумів, що ти в очак людей завжди будеш поганим. Це властивість українського характеру, ми владі не прощемо ані найменшого компромісу, навіть якщо ти пішов на нього, щоб допомогти в чомусь поборитим.

Другий раз, після ротації, ми були на радіолокаційній станції, за злітно-посадковою смугою. РЛС це така невелика споруда – шість на десять метрів. Але плюсом було, що танки не могли бити по нас прямою наводкою, ми були в улоговині, нижче тобто. Але мiнус у тому, що споруда була маленька, і один вдалий приліт міг би поховати всіх. Ми вистрили поруч бліндаж, тобто мали скованку. На РЛС ми зійшли, коли вже впади диспетчерська вежа, це була там наша основна позиція.

Колі вежа впала, то хлопці, які виходили, по ночі йшли через «злетку» і нашу позицію. Ми їхній відхід прикривали. Пам'ятаю, які вони були похмурі. Бо сум за полеглими побратими – головне, що мучать людей.

Чим був ДАП? Тоді всі говорили про наш героїзм, хоча все про що мріяли герої, повертається з ротації, – помитися та виспатися. Але вежа – це була неймовірно вигідна позиція. Звідти ж можна було все бачити, далеко дістати. Тому тримали позицію до останнього, дуже не хотіли відходити.

Мене після 2015-го запрошували в школи, розповісти дітям, чим був ДАП. Я казав їм, що він був місцем, де ніхто не падав духом. Ми всі знали, що можемо померти, але всі були у нормальному настрої. Цікаво, що і потім, під час «повномасштабні», я потрапляв саме в такі ситуації.

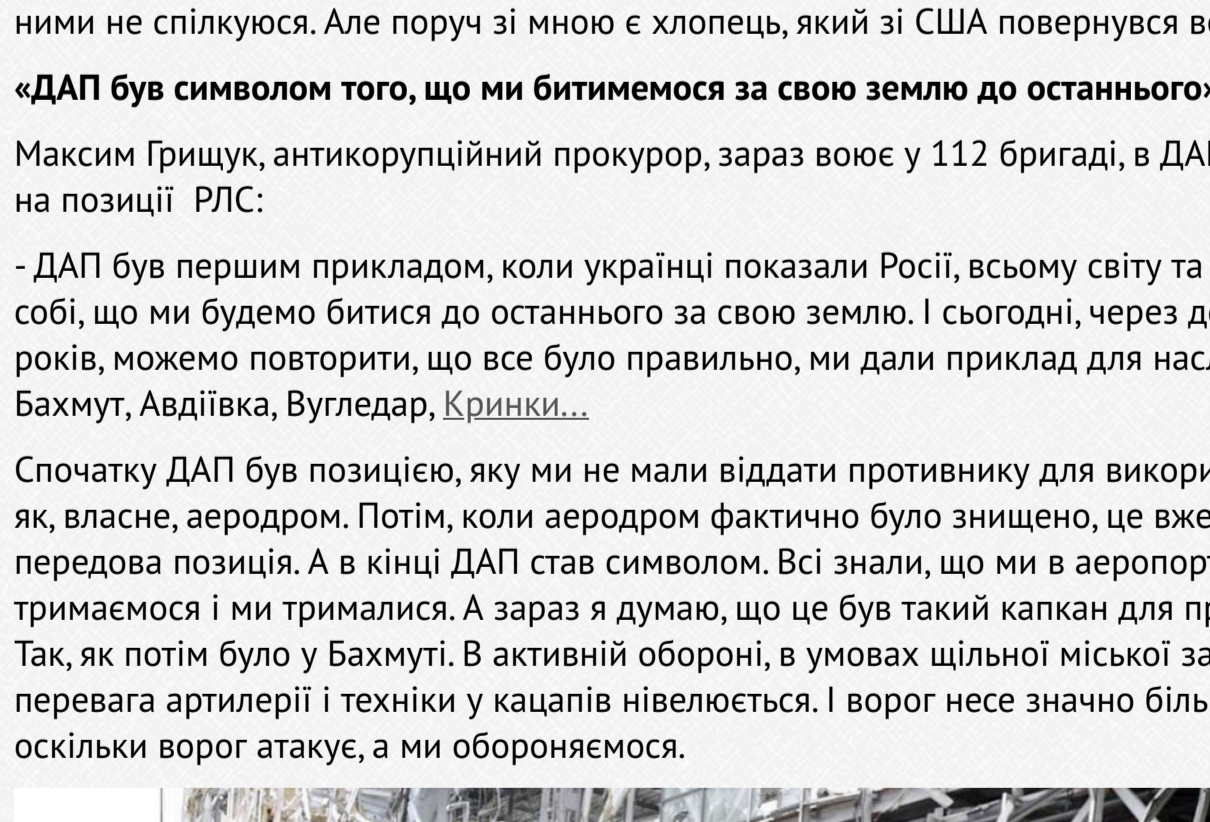
Більшість моїх побратимів після 24.02.2022 знову встали до лав ЗСУ. Дехто воював, а з ними не спілкуєся. Але поруч зі мною є хлопець, який зі США повернувся воювати.

«ДАП був символом того, що ми битимемося за свою землю до останнього»

Максим Гришук, антикорупційний прокурор, зараз воює у 112 бригаді, в ДАПі стояв на позиції РЛС.

- ДАП був першим прикладом, коли українці показали Росії, всьому світу та самим собі, що ми будемо битися до останнього за свою землю. І сьогодні, через дев'ять років, можемо повторити, що це було правильно, ми дали приклад для наслідування. Бахмут, Авдіївка, Волутар, Кринки...

Спочатку ДАП був позицією, яку ми не мали віддати противнику для використання, власне, аеродром. Потім, коли аеродром фактично було знищено, це вже була передова позиція. А в кінці ДАП став символом. Всі знали, що ти в аеропорту тримаєси і ми трималися. А зараз я думаю, що це був такий катан для противника. Так, як потім було у Бахмуті. В активній обороні, в умовах шкільної міської забудови, перевага артилерії і техніки у капаців ніколиється. І ворог несе значно більші втрати, оскільки ворог атакує, а ми оборонемося.

Донецький аеропорт. 2014 рік. Фото: dyuys.info

Бої було ставили запитання – чи не задорога ціна ДАПу? А я думаю, що ми так ідемо до Перемоги.

Долі моїх побратимів складалася по-різному. Майже всі пішли на фронт, дехто загинув, дехто воює на різних ділянках фронту, дехто уже не воює...

ДАП був тим, чим для Січових стрільців була гора Мавківа чи гора Лисова в Тернопільській області, де вони зупинили російський наступ. ДАП – це символ, як Маріуполь два роки тому чи Авдіївка зараз. Це – міські сили, де сколилася ми та вороги і показували, що ми будемо битися за свою землю до останнього набою.

Лана Самохвалова, Київ, опубліковано у виданні УКРІНФОРМ

Теги: ДАП | Недр Кирило | Лойко Сергій | ЗСУ | ВСУ | Інцидент Русті на узьдрану | Фронт | Село Кринки | Авдіївка | Бахмут | Волутар | Донецький аеропорт | Стаття | Українська Армія

Аліна Кравченко
ЖУРНАЛІСТ, ОГЛЯДАЧ

21 січня 2024 р., 17:04 | Перегляди: 2257 | Коментарі: 0

Роздрукувати | Надіслати товаришу

Коментарі:

Comments powered by Disqus

Головна | Про нас | Статті | Архів | Завантажити | Контакт

Новини | Подорож | Корупція | Економіка | Новини світу

Конфлікти | Пандемія | Корпоративні конфлікти | Кримінал

Позиція | Коментарі | Різне

Думка | Позиція | Економіка

Події | Відео | Блоги

Важливі новини

19-05-2026
Мільярди на крві під маскою мінералів: як вдалося Трушак Володимир Литвин, легалізує дубайські ка...
Трушак | Аваков | Пилип | Офіс

11-05-2026
ROZBUKOVANIE
PUBIC COMPANY
Розшукуваний бізнесмен Борис Усерович через кіпрсько-іспанських лідерів...
#РКД | #Смір | #КІПр

ЦЕНЗУРА
ЯК ОБИТИ БЛОКУВАННЯ І ЧИТАТИ НАШ САЙТ

Останні новини

06:01 | Трамп повідомив про кадрові зміни в развідслівності США та призначення нового виконавча обов'язків

22 травня 2026 г.

21:58 | Опанати атакували Конюпо дронами: у місті чули вибухи

21:54 | Оператора аварних ігор «ЛЛ СІП ГЕРМС» покарили на 4,3 мільйона гривень через скаргу гравця [R]

21:50 | У Києві через сильну зливу величезна фура майже повністю пішла під воду [R]

21:44 | У Новоросійську та іншіх міст Краснодарського краю РФ оголошено загрозу атаки БПЛА, працює ППО [R]

▶ Підписуйтесь на наш канал в Telegram. Оперативно про головне

21:38 | Прокуратура не виявила доказів вини Василя Тетері у справі його вояд

21:32 | Борги на 23 мільйони та затоплені суази в Одесі: продають державне геологічне підприємство

21:30 | Суд роз'яснив правила КАС: адвокат Артему Питомцю відмовили у перегляді справи 2021 року через трирічний ліміт [R]

21:30 | Звинувачення у конфлікті інтересів: адвокат з Волинні програв суд проти КДКА через скаргу колишнього клієнта

21:14 | У Київському ТЦК відреагували на скандал із побиттям ветерана війни Артема Мороза [R]

21:08 | «Прямі договори» замість Рогозо: як на Харківщині без торгів розподіляють мільйони на захист енергооб'єктів

21:02 | Жінка з немовлям на руках намагася відійти чоловіка від представників ЦПК [R]

21:56 | Україна розраховує на оновлення позиції США та залучення Європи до перемовин, – Зеленський

21:50 | Створення злочинної організації та розгара: пера судом постанові шість фігурантів справи Харківського ОБСЗ

22:45 | Ситуація на фронті: сталося 166 боєзіткень, найбільше штурми в Попровському та Бувицькому напрямках

22:39 | США посилюють імміграційні правила: іноземців зобов'язують виїздити з країни на час розгляду грин-карти

22:33 | У провінції ДР Конго через спалах Еболли обмежили похорони та заборонили ритуали біля покійних

22:27 | «Підступити до Донецька створя гарнізон»: батальйон Black Sky спалив військово авантажіку РФ [R]

22:22 | У Києві п'яний водій Audi прогнаний припарковане авто на Подолі [R]

22:16 | Росія розпочала експорт війни: у Мадри вперше з'явив російський «шахед» [R]

22:10 | ЗАЕС: два місяці зникнуть лише однією лінією: МАГАТЕ просить про локальне перемир'я для ремонту

22:04 | Апеляційні суди залишили в силі 12-річні вироки давом гвалтівникам неповнолітніх на Кіровоградщині та Дніпропетровщині [R]

Теги новин

COVID-19 | історія Росії | Атака | Війна

Война | ВСУ | Вторгнення

Дональд Трамп | Донбас | ДП | Зеленський | ЗСУ | Київ | коронавірус | Корупція

Напад Росії на Україну | Нападення

Росії на Україну | окупанти | Порошенко | Путін | Росія

Росія | Св | США | Україна | Україна | ЧП | Злидення | коронавірус

Наші опитування

Чи вірите ви, що Дональд Трамп зможе зупинити війну між Росією та Україною?

- Так, повністю зможє
- Частково зможє, але не вчасно
- Ні, не зможе
- Це залежить від дій інших сторін
- Важко відповісти

Голосувати

Показати результати опитування
Показати всі опитування на сайті